

De Sallandse Praktijkleerroute is de zorgopleiding van de toekomst

Vanaf de eerste dag meteen ervaring opdoen in de praktijk. En geen ouderwetse schoolbanken meer, maar een praktijkgericht Leerhuis in een zorginstelling waar ouderen wonen en zorg krijgen. Voor studenten van de Sallandse Praktijkleerroute, een initiatief van twaalf Sallandse zorginstellingen en onderwijsinstelling Landstede MBO, is het inmiddels de normaalste zaak van de wereld. Een gesprek met Marieke Zwartjens, docent bij Landstede MBO, Esther Ouwerkerk, praktijkopleider bij Carinova, en eerstejaarsstudent Carlijn Schutte.

Met de nieuwe hybride aanpak willen de initiatiefnemers ervoor zorgen dat er ook in de toekomst genoeg gekwalificeerd personeel is in de ouderen- en gehandicaptenzorg. Centraal ontmoetingspunt van de opleiding is het Leerhuis in Raalte, gevestigd in woonzorgcentrum Swaenewoerd van ZGR, een van de twaalf zorginstellingen die verbonden is aan de Sallandse Praktijkleerroute. 'Daar hebben we twee lokalen gehuurd, waar studenten bij elkaar komen om van en met elkaar te leren. We bieden er workshops aan en er is bijvoorbeeld ruimte om de

verpleegvaardigheden aan te leren. Ook is dit de plek waar studenten de antwoorden vinden op hun leervragen', vertelt Zwartjens.

Dubbelkwalificatie

Want leervragen zijn een essentieel onderdeel van de praktijkgerichte opleiding, waar studenten kunnen kiezen voor dubbelkwalificatie: een diploma voor zowel ouderen- als gehandicaptenzorg. 'Bij ons draait een student vanaf dag

'Er is nu veel meer regie en eigenaarschap'

één mee in een zorginstelling. Daar lopen ze tegen vragen aan over bijvoorbeeld een bepaalde manier van werken of over verschillende vormen van dementie. Door er een leervraag van te maken, breiden studenten hun kennis uit en sluiten ze straks zowel qua theorie als praktijk beter aan op de beroepspraktijk', legt Zwartjens uit. 'Zo prikkelen wij studenten om na te denken over hun toekomstige vak en zorgen we straks voor nieuwsgierige en ondernemende medewerkers.'

Kentering

En die zijn nodig, want er is een kentering in de zorg gaande, vult Ouwerkerk aan. 'Er wordt tegenwoordig veel meer zelfstandigheid van zorgteams gevraagd. Dat betekent dat je een heel andere zorgmedewerker nodig hebt. Er is geen leidinggevende meer die zegt: zo gaat het gebeuren. Het initiatief komt steeds meer vanuit de zorgmedewerkers zelf. Er is nu veel meer sprake van regie en eigenaarschap.' Niet voor niets twee belangrijke speerpunten van de Sallandse Praktijkleerroute.

Baangarantie

Voor de deelnemende zorginstellingen heeft de Sallandse Praktijkleerroute veel voordelen. 'We hebben nu veel zeggenschap over de leerweg die studenten moeten afleggen. Wij overleggen samen over hoe de opleiding eruit moet zien. Want alle studenten hebben een baangarantie bij een van de organisaties', zegt Ouwerkerk. Haar werkgever Carinova is een van de zorginstellingen die betrokken is bij de nieuwe manier van opleiden. 'Daarnaast zorgen de zorginstellingen samen voor de werving en selectie en leiden we samen toekomstige werknemers op. Dat kan dus betekenen dat wij een medewerker opleiden die uiteindelijk bij een andere zorginstelling gaat werken. Dat is echt nieuw. Zo maken we ons samen klaar voor de toekomst.'

Leerproces

Een ander verschil met regulier onderwijs is dat de student zelf bepaalt over zijn of haar richting en tempo. 'Je hebt veel verantwoordelijkheid', zegt Schutte, die in haar eerste jaar stageloopt in woonzorgcentrum De Hartkamp in Raalte. 'Want ik heb de regie over mijn eigen leerproces. Als een gastles voor mij minder relevant is, kan ik bijvoorbeeld zelf bepalen of ik die wel of niet wil volgen.' Schutte gaat 15 uur per week naar het Leerhuis, fysiek of online, en ze loopt 15 uur per week stage.

Door de leervragen die ze opdoet tijdens de stage, komt Schutte snel in contact met haar collega's, merkt de studente. 'Ik stel mijn vragen niet aan één bepaalde collega, maar ik stap op alle collega's af. Ik voel me mede daardoor ook echt onderdeel van het team en geen stagiair', zegt Schutte, die ook aangeeft veel te hebben aan de samenwerking met medestudenten. 'Omdat elke student eigen

'Alle studenten hebben een baangarantie'

leervragen heeft, kom ik ook veel te weten over ziektebeelden waar ik nog niet mee gewerkt heb. Na elke afgeronde leervraag geeft een student een presentatie. Die afronding helpt mij na te denken over waar ik mijzelf zie werken in de toekomst.'

Cultuuromslag

De nieuwe manier van onderwijs leidt volgens Ouwerkerk nog wel eens tot verwarring op de werkvloer. 'We vragen nu van werkbegeleiders dat ze anders naar hun studenten kijken dan voorheen. Omdat wij dienstverlenend zijn ingesteld, was het vaak zo dat een student een vraag stelde en wij het antwoord gaven.' Maar dat is juist niet de bedoeling bij praktijkonderwijs. Zwartjens: 'De student moet bij ons zelf op zoek naar het antwoord. Dat is wennen voor veel zorgmedewerkers, maar wel een cultuuromslag die binnen zowel het onderwijs als de zorg toekomst heeft.'